

CRÒNICA LEGISLATIVA D'ANDORRA

Primer semestre 2020

Maria Cucurull Canyelles*

Resum

Aquesta crònica vol ser un recull dels diferents textos legislatius que fan referència a l'ús de la llengua catalana al Principat d'Andorra, afecten diversos àmbits de la societat i són del primer semestre del 2020. També hi podreu trobar diversos articles, convocatòries i comunicats sobre la llengua del país que ha tingut l'opinió pública andorrana.

Paraules clau: Andorra; educació; administració; titulacions; legislació; política lingüística.

LEGISLATIVE REPORTS ON ANDORRA FIRST HALF OF 2020

Abstract

This report aims to be a compilation of several legislative texts published on the first semester 2020 about the use of Catalan in the Principality of Andorra concerning different areas of Andorran society. In it, you can also find articles, proposals and debates around the public consideration of the language of the country.

Keywords: Andorra; education; administration; certificates; legislation; language policy.

---

* Maria Cucurull Canyelles, llicenciada en filologia catalana per la Universitat de Barcelona, vicepresidenta del Centre de la Cultura Catalana d'Andorra i coordinadora del butlletí *InfoMigjorn*. mariacucurull@gmail.com

Citació recomanada: Cucurull Canyelles, Maria (2020). Crònica legislativa d'Andorra. Primer semestre de 2020. *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, 74, 173-179. <https://doi.org/10.2436/rld.i74.2020.3507>

Sumari

- 1 Introducció
- 2 Educació
- 3 Administració
- 4 Comuns
- 5 Justícia
- 6 Economia
- 7 Cultura
- 8 Conclusions

1 Introducció

Andorra començava la dècada dels anys 20 amb ganes d'assolir nous reptes. El 15 de desembre de 2019 s'havien celebrat eleccions comunals i amb les festes de Nadal entremig, el nous consellers de comú de les 7 parròquies no van prendre possessió dels seus càrrecs fins a l'1 de gener de 2020. Per tant, fent honor al refrany 'any nou, vida nova', els cònsols arribaven als comuns respectius per encapçalar una legislatura de quatre anys i així poder complir les promeses electorals. Poc s'imaginaven que tot just començar l'any, tot es torçaria. Al mes de gener, ja havíem sentit parlar d'un nou tipus de coronavirus però encara es veia lluny, com si no pogués arribar a Andorra.

El 2 de març es registrava el primer cas de COVID-19 al país, l'afectat era un jove de 20 anys amb símptomes lleus i va restar a l'hospital de Meritxell fins que se'n van obtenir dos resultats negatius. Els casos a l'estranger, de mica en mica, s'anaven disparant, però semblava que Andorra n'estigués exempta. Finalment, el 12 de març a les onze de la nit, s'engegava un protocol d'intervenció per aturar la propagació del virus. S'havien detectat dos casos positius en una escola i calia aturar màquines. El dia 13 de març començaven les rodes de premsa diàries del ministre de Salut i del ministre de Finances i Portaveu. L'endemà, el 14 de març, es va celebrar de manera descafeïnada la diada de la Constitució, tot i que en els despatxos de Govern s'estaven prenent decisions cabdals per al futur del país. Les banderes tricolors que llueïen als aparadors de les botigues i que onejaven als fanals restarien com un element més del paisatge durant mesos. Carrers buits, comerços tancats. El moviment diari, els embussos i el rebombori eixordador s'havien convertit en un silenci inquietant. Els casos de COVID-19 anaven pujant de manera exponencial i els dies passaven l'un rere l'altre marcats per la monotonia, per uns; i pel vertigen d'haver de prendre certes decisions, per altres. Aquest és el resum del primer semestre del 2020, uns mesos colpits per una crisi sanitària sense precedents.

Com hem vist en molts països, a Andorra el sector cultural també s'ha entregat en cos i ànima a la ciutadania durant el confinament. Aquesta ha estat la gran paradoxa: tothom s'ha nodrit de la cultura, però gran part del sector cultural assegura que es troba en moment molt crític. Preveient el que vindria, al mes de maig diverses entitats i artistes del país van impulsar un manifest per promoure un seguit d'accions per fer front a la crisi que tot just començava. El manifest demana un impuls a la llengua oficial i aprofitant que el Govern empenia el treball del Llibre Blanc de la Cultura, s'instava a crear una taula de diàleg permanent que inclogués tots els sectors que formen el teixit cultural del país.

2 Educació

Al mes de gener, es va fer pública la [convocatòria de la prova oficial de batxillerat del sistema educatiu andorrà](#),¹ l'anomenada POB, un requisit indispensable per obtenir el títol de batxiller i poder accedir posteriorment a la universitat. El nou sistema d'avaluació estableix que cal demostrar dues vegades el nivell de desenvolupament esperat de cada competència amb un resultat favorable, de manera que cada alumne ha de fer dos exàmens per cada competència. La complexitat d'aquest procés d'avaluació va fer necessari que les proves comencessin al març, tal com establia aquesta convocatòria. Les proves van començar amb normalitat però la pandèmia va fer aturar-ho tot i les primeres proves ni tan sols es van arribar a corregir.

El dilluns 20 d'abril, la ministra d'Educació i Ensenyament Superior, Ester Vilarrubla, va comparèixer en [roda de premsa](#)² per anunciar la suspensió definitiva de la convocatòria del 2020 de les Proves Oficials de Batxillerat (POB), les Proves Oficials de Batxillerat Professional (POBPRO) i els Diplomes d'Ensenyament Professional (DEP) corresponents al sistema educatiu andorrà. Per poder acreditar el nivell de desenvolupament de les diferents competències de cada alumne, es van tenir en compte els resultats obtinguts al final del tercer semestre, cosa que no va afectar l'obtenció del Diploma oficial de llengua catalana: si els escolars havien obtingut un resultat d'A o B en totes les competències relacionades amb les matèries de Comunicació en llengua catalana o Literatura catalana, tindrien el nivell C1.

¹ Avis del 22-1-2020 de la convocatòria anual de la prova oficial de batxillerat (POB) del sistema educatiu andorrà (BOPA, núm. 7, 29.1.2020).

² Govern d'Andorra (20 d'abril de 2020). Educació suspèn les Proves Oficials de Batxillerat i qualificarà els alumnes amb els resultats del tercer semestre. Consultat el 15 de juliol de 2020.

Per altra banda, prèviament al període de confinament, al mes de febrer, es va publicar la [convocatòria específica de l'examen del Diploma oficial de llengua catalana per a escolars](#)³ per obtenir el nivell C1. L'examen s'adreçava als alumnes que cursaven el segon curs de batxillerat o *terminale* al Colegio español María Moliner de la Margineda i al Lycée Comte de Foix.

En relació amb aquests diplomes per a escolars però també per regular els diplomes oficials per a la població en general, al mes d'abril es va publicar el [Decret de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana](#).⁴ El Decret es divideix en tres capítols. En el primer, es defineixen les disposicions generals: els diplomes d'usuari bàsic, nivells A1 i A2; d'usuari independent, nivells B1 i B2, i d'usuari experimentat, nivells C1 i C2. També s'hi estableixen les vies d'obtenció dels diplomes, la definició dels exàmens oficials de llengua catalana, l'accés, l'organització, l'elaboració, la correcció, l'avaluació i l'acreditació de les proves. En el capítol segon, s'estableix la convocatòria dels exàmens oficials de llengua catalana. I per acabar, el tercer capítol regula el reconeixement intern dels diplomes de llengua catalana per als alumnes dels sistemes educatius andorrà, espanyol i francès que finalitzen l'ensenyament obligatori, el batxillerat general o el batxillerat professional. L'obtenció d'aquest diploma certifica un nivell lingüístic de llengua catalana que en certs estudis posteriors pot ser considerat un requisit d'admissió o d'exempció en alguna assignatura.

A més, tenint en compte que l'Administració pública andorrana exigeix un nivell lingüístic concret per a cada lloc de treball en els processos de selecció (vegeu l'[Annex](#) del Decret), el Govern considera que cal fixar aquest coneixement com un requisit per poder participar en un procés de selecció i així optimitzar els recursos humans i econòmics que es destinen a l'organització d'aquests processos. Així mateix, el Decret estableix un període de transició en què es mantindrà la possibilitat de poder realitzar la prova de català durant la convocatòria interna durant l'any 2020 i, per al coneixement general, es publica la relació dels llocs de treball i els nivells oficials de català que es requereixen en cada cas.

A finals de maig, quan el país es trobava en la segona fase d'obertura, es va aprovar el [pla d'estudis del bàtxelor en informàtica de la Universitat d'Andorra](#),⁵ una modificació necessària del pla d'estudis que havia estat vigent fins al moment per actualitzar les competències, la metodologia i les unitats d'ensenyament. El nou pla d'estudis, per tant, implica la derogació del [Decret](#)⁶ anterior de l'any 2011. Pel que fa a les llengües, la novetat és l'increment del nombre d'hores en anglès. Fins ara, en el semestre I i II es cursava Anglès I i Anglès II respectivament, de 6 crèdits cada assignatura. El programa explicava que es proporcionava als titulats una 'competència comunicativa oral i escrita, com a mínim en la llengua pròpia i en anglès. Aquesta competència inclou tant la capacitat d'anàlisi com de síntesi del discurs'. En canvi, en el nou pla d'estudis, s'especifica que hi ha dues llengües vehiculars al llarg de l'itinerari: el català i l'anglès. I s'especifica que s'imparteixen un mínim de 30 crèdits vehiculats en llengua anglesa. Per tant, el català cedeix un espai important a l'anglès.

També al maig, es va publicar un [Edicte pel qual es convocava un ajut per a personal tècnic de suport a la investigació](#) de la Universitat d'Andorra.⁷ En aquest cas, la llengua catalana no és cap mèrit: la comissió de selecció 'podrà valorar aspectes com la capacitat de treball en equip, la flexibilitat horària i els coneixements en llengua catalana, castellana, francesa o anglesa'. Per tant, totes les llengües es troben al mateix nivell per poder obtenir l'ajut.

Finalment, al mes de juny es fa pública la [convocatòria dels ajuts de tercer cicle de l'any 2020](#).⁸ Els ajuts s'adreçaven a persones que vulguin cursar estudis de tercer cicle destinats a l'obtenció del títol de doctor. En

3 Avis del 5-2-2020 de la convocatòria específica de l'examen del Diploma oficial de llengua catalana, usuari experimentat, nivell C1, per a escolars (BOPA, núm. 12, 12.2.2020).

4 Decret del 29-4-2020 de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana del Govern d'Andorra (BOPA, núm. 60, 6.5.2020).

5 Decret del 20-5-2020 d'aprovació del pla d'estudis del bàtxelor en informàtica de la Universitat d'Andorra (BOPA, núm. 72, 27.5.2020).

6 Decret del 13-04-2011 pel qual s'aprova el pla d'estudis del bàtxelor en informàtica de la Universitat d'Andorra (BOPA, núm. 25, 20.4.2011).

7 Edicte de data 28-5-2020 pel qual es convoca un ajut per a personal tècnic de suport a la investigació de la Universitat d'Andorra (BOPA, núm. 77, 3.6.2020).

8 Edicte del 3-6-2020 pel qual s'acorda l'obertura de la convocatòria dels ajuts de tercer cicle de l'any 2020 (BOPA, núm. 80, 10.6.2020).

aquest cas, tota la documentació que havien d'aportar els candidats calia que fos en català, però enlloc no trobem cap menció a l'ús de la llengua oficial, en cap cas s'incentiva que els candidats tinguin en compte la del país en el seus estudis de tercer cicle.

3 Administració

Abans de l'entrada en vigor del [Decret del 29-4-2020 de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana del Govern d'Andorra](#),⁹ també calia certificar un nivell lingüístic determinat per a cada lloc de treball d'acord amb el [Decret del 26-6-2019 de modificació dels articles 25 i 28 relatius al sistema educatiu andorrà del Decret del 10-5-17 de modificació del capítol quart del Decret de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana del Govern d'Andorra](#).¹⁰ Per això, pensem que és important destacar que al mes de gener es fa pública la convocatòria d'un [Edicte per cobrir la plaça d'un administratiu/va per a la Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries \(AREB\)](#).¹¹ on no s'especifica un nivell de llengua en concret. Entre els requisits, es demanava 'nivell bilingüe i/o nadiu de català i castellà', per tant, sembla que en aquest cas el fet de tenir un diploma oficial de llengua del CEFRL (Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües) fou prescindible.

Tampoc no es va demanar cap certificat específic de llengua catalana per cobrir [l'Edicte d'una plaça de treballador públic interí en el lloc de treball de jurista de salut, adscrita a la Secretaria d'Estat de Salut del Ministeri de Salut](#)¹² atès que les bases deien que els coneixements que es tindrien en compte eren el domini del català sense especificar-ne cap titulació. En canvi, sí que es demanen coneixements orals de llengua castellana de nivell B1 i de llengües francesa i anglesa de nivell B2. En ser una plaça eventual, podria ser que es deixi cert marge de temps perquè el candidat obtingui un diploma oficial de llengua catalana però, ara per ara, no consta enlloc.

També al febrer, es va convocar un [Edicte per convocar una plaça vacant de personal docent a temps complet en l'àmbit de la infermeria a la Universitat d'Andorra](#).¹³ En aquest cas, sí que es demanava explícitament el nivell de català equivalent al C1 del CEFRL (Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües) o coneixements equivalents de llengua catalana. A més, també es requerien coneixement de la llengua anglesa per poder vehicular classes en aquesta llengua, cosa que calia acreditar mitjançant una prova oral i escrita que convocaria la Universitat d'Andorra.

Finalment, creiem que també cal destacar [l'Edicte per a la cobertura temporal d'una plaça d'inspector veterinari](#),¹⁴ ja que entre els requisits per poder aspirar a la convocatòria no es demana cap tipus de certificat de llengua, més avall, entre els coneixements que es tindran en compte, hi trobem que es valoraria el coneixement de les llengües catalana i castellana de nivell B2 i el coneixement de les llengües anglesa i francesa de nivell usuari. Per tant, s'hi valora igual la llengua pròpia que la llengua castellana; per altra banda, el coneixement d'una llengua 'de nivell usuari' és un barem força ambigu.

Val a dir, que s'han publicat una desena d'edicte més per ocupar diversos llocs de treball de l'administració pública i, en tots els casos, es demanava el diploma oficial en llengua catalana tal com estableix el nou [Decret](#)¹⁵ del qual hem parlat en l'apartat anterior.

9 Decret del 29-4-2020 de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana del Govern d'Andorra (BOPA, núm. 60, 6.5.2020).

10 Decret del 26-6-2019 de modificació dels articles 25 i 28 relatius al sistema educatiu andorrà del Decret del 10-5-17 de modificació del capítol quart del Decret de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana del Govern d'Andorra (BOPA, núm. 59, 3.7.2019).

11 Edicte del 7-1-2020 pel qual es fa pública la convocatòria per procedir a la cobertura de la plaça d'un/a administratiu/va per a l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB) (BOPA, núm. 3, 15.1.2020).

12 Edicte del 3-2-2020 per a la cobertura d'una plaça de treballador públic interí en el lloc de treball de jurista de salut, adscrita a la Secretaria d'Estat de Salut del Ministeri de Salut (BOPA, núm. 10, 5.2.2020).

13 Nivell de català equivalent al C1 del CEFRL (Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües) o coneixements equivalents de llengua catalana (BOPA, núm. 18, 4.3.2020).

14 Edicte del 29-6-2020 per a la cobertura temporal d'una plaça en el lloc de treball d'inspector veterinari, adscrita a la Secretaria d'Estat de Salut del Ministeri de Salut (BOPA, núm. 86, 1.7.2020).

15 Decret del 29-4-2020 de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana del Govern d'Andorra (BOPA, núm. 60, 6.5.2020).

4 Comuns

Hem cregut adient incloure en aquesta crònica un apartat sobre els comuns perquè durant el primer semestre de l'any s'han publicat diversos edictes i avisos per fer contractacions de personal. A continuació, apuntem els casos que ens han cridat més l'atenció d'acord amb els criteris de requisits lingüístics que ha establert cada comú.

El Comú d'Ordino el mes de març va publicar un [Edicte per cobrir una plaça del lloc de treball de monitor/a de Ludoescola, en qualitat de treballador/a públic/a indefinit/da](#)¹⁶ on els requisits imprescindibles per accedir-hi eren tenir coneixements de nivell B de català i els requisits valorables eren presentar el certificat de nivell B de català. Per tant, en aquest cas, el Comú no va considerar imprescindible tenir el diploma oficial, sinó que únicament formava part dels mèrits. El mateix Comú, el mes de juny va fer públic un [Edicte per cobrir dues places de monitor/a de colònies, en qualitat de treballador/a públic/a interí/na](#).¹⁷ En aquest cas es considerava que el domini de la llengua catalana era un requisit imprescindible i que es valoraria el fet de tenir el certificat de nivell B o superior de llengua catalana.

En la mateixa línia, el Comú de la Massana va fer públic un [Avis per contractar monitors per treballar a les activitats d'estiu](#).¹⁸ Però en aquest cas l'únic requisit lingüístic fou 'parlar i escriure correctament la llengua catalana', atès que anava dirigit a estudiants joves que probablement encara no han pogut optar a un certificat oficial. Tampoc calia cap diploma oficial per complir els requisits imprescindibles de l'[Avis per la provisió de 9 places d'operaris de suport com a treballadors públics interins](#),¹⁹ atès que es demanava simplement parlar correctament la llengua catalana. Sembla que quan es tracta d'una feina temporal, el requisit lingüístic és més lax.

5 Justícia

Enguany s'ha fet públic l'[Edicte del procés de selecció de dos notaris mitjançant concurs d'oposició](#)²⁰ cosa que no passava des de feia força anys. Fins ara hi havia quatre notaris i un ha estat cessat amb caràcter d'urgència atès el seu estat de salut., Per tant, un cop s'hagi acabat el concurs d'oposició, al país hi haurà cinc notaris que hauran de presentar un certificat acreditatiu d'un nivell C1 en llengua catalana. És possible que tots els candidats ja el tinguin perquè és el mateix requisit que es demana als lletrats.

6 Economia

A finals de març, el Govern va publicar el [Decret del 25-3-2020 d'aprovació del fullet base del cinquè programa d'emissió de deute públic i, a l'empara del programa esmentat, d'una emissió de deute públic per un import de 125.000.000 € en la modalitat de bons](#).²¹ D'acord amb les afirmacions del Decret, les anteriors emissions de deute han tingut una bona acollida entre els inversors. Per tant, davant la necessitat de captar nous fons que permetin el refinançament de l'endeutament, el Govern ha aprovat aquest cinquè programa amb el fi de continuar diversificant les fons de finançament de l'estat i de gestionar el deute públic. Així mateix, el Decret apunta que d'acord amb les exigències internacionals, els termes i les condicions del programa d'emissió i les condicions finals de l'emissió es poden consultar a la pàgina web del ministeri encarregat de les finances del Govern d'Andorra (www.finances.ad) redactats en llengua anglesa. Tot i així, per facilitar-ne la comprensió i amb una finalitat informativa, s'adjunta en el Decret una versió traduïda al català del fullet base del 25 de març de 2020 com a annex 1 i una versió traduïda també al català de les condicions finals

16 Edicte del 2-3-2020 pel qual es convoca concurs de mobilitat interna per cobrir una plaça del lloc de treball de monitor/a de Ludoescola, en qualitat de treballador/a públic/a indefinit/da (BOPA, núm. 20, 11.3.2020).

17 Edicte del 15-6-2020 pel qual es convoca un procediment selectiu per cobrir dues places del lloc de treball de monitor/a de colònies, en qualitat de treballador/a públic/a interí/na (BOPA, núm. 84, 25.6.2020).

18 Avis del 15-5-2020 pel qual s'informa de l'inici de recerca de monitors per treballar a les activitats d'estiu del Comú de la Massana (BOPA, núm. 69, 20.5.2020).

19 Avis del 10-6-2020 pel qual s'inicia un procés per a la provisió de 9 places d'operaris de suport com a treballadors públics interins (BOPA, núm. 83, 17.6.2020).

20 Edicte del 19-2-2020 pel qual es fa pública la convocatòria del procés de selecció de dos notaris mitjançant concurs oposició (BOPA, núm. 16, 26.2.2020).

21 Decret del 25-3-2020 d'aprovació del fullet base del cinquè programa d'emissió de deute públic i, a l'empara del programa esmentat, d'una emissió de deute públic per un import de 125.000.000 € en la modalitat de bons.

com a annex 2. Val a dir, que la traducció en català del document no és únicament necessària fer facilitar-ne la comprensió sinó també perquè així ho estableix el punt 2 de l'article 8 de la [Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial](#).²²

7 Cultura

La primera setmana de maig es publicava als mitjans de comunicació un [Manifest cultural](#) 'per sacsejar consciències sobre la situació que viu el món de la cultura i aglutinar propostes diverses'. Els impulsors del comunicat no firmaven, volien fugir de personalismes perquè tothom s'hi sumés i així poder aconseguir un gran nombre d'adhesions. El Manifest va tenir al voltant de 400 signants i val a dir que també s'hi van adherir públicament a través d'un comunicat²³ el Govern i els comuns. El Manifest en un dels punts demana: 'Potenciar la cultura popular i tradicional, per no perdre de vista la nostra identitat i el nostre passat, impulsant també la llengua catalana i reivindicar-la com a valor propi i part de la nostra idiosincràsia'.

Pocs dies després de la publicació del Manifest cultural, es feia públic un [Edicte pel qual es feia pública l'adjudicació definitiva dels serveis de coordinació, suport, dinamització i redacció del Llibre Blanc de la Cultura](#).²⁴ Sembla, per tant, que el Govern ho tenia tot a punt per posar fil a l'agulla i elaborar el [Llibre Blanc de la Cultura](#).

Mònica Geronès tindrà fins al mes de desembre per elaborar aquest document que ha d'esdevenir una eina de planificació de les estratègies culturals del país. L'objectiu principal és analitzar les polítiques culturals que fan a Andorra i adaptar-les a les necessitats reals que té la població. A més, una de les principals premisses del Llibre Blanc de la Cultura és que durant l'elaboració es prenguin decisions col·lectives, basades en la participació ciutadana i la transparència de les administracions públiques. D'aquesta manera, per tenir en compte els diversos agents culturals i la ciutadania, s'han establert tres mecanismes de participació: les taules de treball sectorial, el fòrum de participació i les iniciatives ciutadanes. Les taules de treball sectorials alhora s'han dividit en set àmbits, d'acord amb una adaptació dels dominis culturals establerts per la UNESCO. La llengua catalana s'ha inclòs en la taula sectorial de patrimoni cultural i natural.

8 Conclusions

El primer semestre del 2020 està clarament marcat per la situació d'emergència sanitària. L'activitat parlamentària ha centrat tots els esforços a resoldre els problemes derivats de la situació excepcional que hem viscut. S'ha anul·lat la convocatòria de la prova oficial de batxillerat del sistema educatiu andorrà i s'han adaptat les convocatòries d'exàmens a la realitat del moment.

Cal destacar la publicació del Decret de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana que estableix que per poder participar en un procés de selecció públic cal tenir com a requisit previ el nivell estipulat de llengua que es demani en cada cas. D'aquesta manera, s'optimitzaran els recursos humans i econòmics que fins ara es destinaven a l'organització d'aquests processos interns per a l'Administració pública. A més, la ciutadania prendrà consciència sobre la importància de tenir els diplomes oficials en llengua catalana.

Finalment, també és una bona notícia que s'estigui treballant en el Llibre Blanc de la Cultura atès que en la primera fase s'ha tingut en compte la situació de la llengua catalana per poder avaluar-ne les debilitats i fer front a les amenaces externes. Ara haurem d'esperar que es completin correctament les tres fases programades i que tot el procés d'elaboració del Llibre Blanc de la Cultura serveixi per revertir la situació de la llengua catalana a Andorra.

²² Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial (BOPA, núm. 2 12.1.2000).

²³ Facundo Santana (18 de maig de 2020). "Govern i comuns es comprometen a 'teixir un programa cultural' conjunt". *Diari BonDia*. Consultat el 3 d'agost de 2020.

https://www.diariandorra.ad/noticies/nacional/2020/05/18/el_govern_els_comuns_adhereixen_manifest_cultural_161210_1125.html

²⁴ Edicte del 29-4-2020 pel qual es fa pública l'adjudicació definitiva dels serveis de coordinació, suport, dinamització i redacció del Llibre Blanc de la Cultura (BOPA, núm. 60, 6.5.2020).